

مصاحبه

از: مرکز تحقیقات و بررسی‌های اقتصادی اتاق

رئیس اتاق ایران

در مصاحبه با مجله «ایران بیزینس مانیتور»:

بین هزینه‌های جاری و پرداخت دیون باید تعادل برقرار کنیم

مهندس خاموشی: در حقیقت هفته ایران در آلمان نتیجه ملاقاتها و مذاکرات متعدد ایران و آلمان در چهار سال اخیر بود و در سیمینارهای چهارگانه یک‌ه در مراکز ایالات مختلف آلمان برگزار شد روابط اقتصادی - بازرگانی - فنی - تکنولوژیک - سرمایه‌گذاری مشترک - بازاریابیهای مشترک - موقعیت خاص ایران در ارتباط با تحولات اخیر جهانی - نتایج حاصل از برنامه اول عمرانی کشور و پیشرفت‌های چشمگیر اقتصادی و اجتماعی ایران در چهار سال اخیر - رهوس و هدف‌های برنامه دوم عمرانی کشور - موضوع بدهیهای ایران و یافتن راه حل برای این موضوع مقطعی و مسائل دیگری از این قبیل مورد بحث و نظر قرار گرفت. مشارکت صاحبان صنایع و بازرگانان آلمانی در پرسش و پاسخ‌هایی که بعد از هر سخنرانی بعمل می‌آمد حقیقتاً نشانگر این نکته بود که آلمانها تا چه حد علاقمند به - توسعه همکاری با ایران هستند.

ایران بیزینس مانیتور: آیا شرکت‌های آلمانی برای سرمایه‌گذاری در ایران با توجه به مشکلات بازپرداخت دیون ایران تمایلی دارند؟

مهندس خاموشی: شما از مشکلات بازپرداخت دیون ایران به گونه‌ای گفتگو میکنید که گوئی این پیسک مشکل همیشگی ایران بوده و خواهد بود. حقیقت اینست که در مقطعی از زمان برای ما یک مشکل موردی پیش آمده که باید با صبر و بردباری و با برنامه‌ریزی سالم و دوراز تشنج‌های بین‌المللی آنرا حل

بازرگانی، فنی و تکنولوژیک بیسن ایران و آلمان برگزار شد که در تمام این سیمینارها آقای مهندس خاموشی رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران سخنرانیهای گسترده‌ای درباره موقعیت اقتصادی ایران - نتایج حاصل از برنامه اول عمرانی کشور - رهوس و هدف‌های برنامه دوم - مسائل و مشکلات موجود در روابط ایران و آلمان و چگونگی گسترش این روابط، بعمل آورد. با استفاده از فرصت، آقای مهندس خاموشی یک سلسله ملاقات‌های مهم در ایالات مختلف آلمان با بلندپایترین مقامات اقتصادی و بازرگانی و صنعتی آلمان فدرال بعمل آورد. مجموع این فعالیتها نوید دهنده این امر است که روابط دیرین و همواره روبه‌گسترش ایران و آلمان، اینک در آستانه تحول سازنده دیگری قرار گرفته‌و طرفین مصمم هستند به نحو چشمگیری روابط خود را بطور همه جانبه گسترش دهند.

به همین مناسبت، نشریه ایران بیزینس مانیتور تصمیم گرفت درباره مذاکرات انجام شده در آلمان و امیدهای بوجود آمده، مصاحبه‌ای با آقای مهندس خاموشی رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و نماینده مجلس شورای اسلامی که ریاست هیأت ۱۸ نفری اعزامی به آلمان را عهده‌دار بود، انجام دهد. در زیر متن این مصاحبه را مطالعه میفرمائید:

ایران بیزینس مانیتور: در جریان سیمینارهای اقتصادی ایران در آلمان عمده‌ترین بحث‌ها روی چه محورهایی بود؟

برگزاری هفته ایران در آلمان که از دوم تا هفتم آبانماه برگزار شد، پیام‌آور گسترش همه جانبه روابط ایران در آلمان تلقی شد. در هفته مورد بحث، چهار سیمینار درباره مسائل ایران و روابط اقتصادی،

ایران بیزینس مانیاتور: آیا نزدیکی ایران به جمهوری‌های آسیای میانه می‌تواند زمینه ساز برخی سرمایه - گذاریهای مشترک و انتقال تکنولوژی به ایران باشد؟

مهندس خاموشی: جواب دقیقا " مثبت است. پیدایش کشورهای جدید الاستقلال در مرزهای شمالی ایران برای ما موقعیتهای حساس خاصی بوجود آورده. پاره‌ای از این

مهندس خاموشی: طبیعی است برای پاسخگویی به این سؤال وزارت امور خارجه از هر سازمانی صالح تر است. مشاهدات و مذاکرات ما نشان می‌دهد که نه فقط آلمان، بلکه اکثر کشورهای عضو جامعه اروپا سیاستهای مستقل خود را بر اساس منافع ملی خود دنبال میکنند. آلمانها حقیقتا " در برابر فشار آمریکا که مصرانه از آنها می‌خواست از توسعه روابط با

سرمایه‌گذاری مشترک در این یا آن طرح بخصوص بازده اقتصادی سودآوری دارد و البته امنیت سرمایه‌های خارجی و بازگشت سود حاصل از آنها باید تضمین شود که خوشبختانه در این زمینه قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی پشتیبان محکمی محسوب میشود. در پاره‌ای موارد شاید لازم باشد، بعضی ابهامات قانونی را رفع

کنیم. ما همیشه به ملتی خوش حساب معروف بوده‌ایم. حالا هم قبول کرده‌ایم که تا دینار آخر بدهی‌هایمان را با زیانهای ناشی از تأخیر تأدیه، بازپرداخت کنیم. در عین حال مسائل جاری کشور را هم نمی‌شود یکباره متوقف کرد. ناچار باید بین ادای قروض و هزینه‌های اجتناب ناپذیر ارزی روزمره، تعادلی برقرار کنیم و همین عامل است که تأدیه

● آلمان در توسعه ارتباطات خود با ایران در جلو آمریکا

شهامت و مردانگی نشان داد

● ایران در ردیف کشورهای عمده بدھکار جهان قرار ندارد و

دارای ذخایر زیادی است که می‌توان آنها را نقد کرد

● ما خواستار ایجاد تعادل در روابط تجاری با آلمان هستیم

● آلمان می‌تواند و مایل است

در اجرای برنامه دوم با ایران همکاری کند

کشورها محصور در خشکی هستند و ما در صدد هستیم با انعقاد قراردادهایی که تضمین‌کننده منافع ملی‌مان باشد امکانات دسترسی این کشورها را به دریاهای آزاد از طریق ترانزیت کالا از جاده‌ها و راه‌آهنها و حتی راههای حمل و نقل هوایی تا بنادر جنوب کشورمان، فراهم سازیم و البته این امر باید منبع درآمد خوبی برای ما باشد، همچنانکه سرمایه‌گذاری انبوهی نیز می‌طلبد. از سوی دیگر ما باین کشورها فرهنگ و علائق

ایران احترام بکنند، مردانگی اینستادگی کردند. ما تشکر خود را از اینجهت اعلام کردیم. آنچه ما میتوانیم انجام دهیم اینست که فرصتهای همکاری را فراهم کنیم و در روابط خود با کشورهای نظیر آلمان که می‌خواهند با ما دوستانه رفتار و همکاری کنند با احترام متقابل و در چارچوب منافع متقابل و دور از مداخله در امور داخلی یکدیگر رفتار کنیم و بطور کلی برخورد مسئولانه داشته باشیم و برخورد مسئولانه را نیز خواستار شویم.

کنیم. بهر صورت تا آنجا که من مشاهده کرده‌ام تمایل آلمانها به سرمایه‌گذاری در طرحهای ایران بسیار زیاد است و خوشبختانه دولت آلمان و شخص صدراعظم آن کشور بزرگترین مشوق آلمانها برای سرمایه‌گذاری مشترک در ایران هستند.

ایران بیزینس مانیاتور: آلمانها تمایل دارند مستقل از آمریکا سیاست توسعه روابط اقتصادی با ایران را ادامه دهند. ایران در این زمینه چه گامهایی برداشته؟

تمام بدهی‌های ما را اندکی به تأخیر می‌اندازد. سمینارهای هفته ایران در آلمان فرصت بسیار خوبی برای تشریح و توجیه این مسائل بود که بنظر من برای دیگر کشورها نیز باید انجام شود. اما با وجود مشکل پرداختها - که باز هم تأکید میکنم موردی، استثنائی و مقطعی است - آلمانها علاقه بسیاری به سرمایه‌گذاری در برنامه‌های عمرانی ایران دارند، منتهی باید هر سرمایه‌گذاری مشترک برای طرفین سودآور باشد. این ما هستیم که باید نشان دهیم

مشترک دیرین - داریم که پس از هفتاد و چند سال جدایی بسرعت در حال احیاء و بازسازی است. ما میتوانیم با آلمانها شرکتهای مشترک برای بازار پابی و عرضه کالا در این کشورها تأسیس کنیم و به این طریق به این کشورهای نو استقلال که تا سالهای قباصل پیش یعنی آینده شديداً " نیاز به کمک دارند ، مساعدت کنیم . آلمانها پنهان نمیدارند که روی ایران نه فقط بعنوان یک بازار ۶۰ میلیون نفری ، بلکه بعنوان یک ظرفیت ۳۵۰ میلیون نفری محاسبه میکنند .

ایران بیزینس مانیاتور : در زمینه زمان بندی دیون خارجی ایران به شرکتها و بانکهای آلمانی تاکنون چه اقداماتی شده . آیا در آینده نیز اینگونه درخواستها از سوی ایران مطرح خواهد شد ؟

مهندس خاموشی : وضعی که برای ایران پیش آمده عمدتاً " ناشی از کاهش مداوم قیمت نفت و نکست و تا اخیر در دریافتیهای ایران بود . البته ما پاره‌ای از ضعفهای ناشی از مدیریت در امور ارزی کشور خود را پنهان نکرده و نمی‌کنیم - بهسر صورت حالا چاره‌ای جز تمدید مهلت یا واگذاری اعتبارات بلند مدت با شرایط سهل و استثنائی ، برای پرداخت بدهی‌های موعود رسیده ، وجود ندارد . وضع ناخوش آیندی که متأسفانه در پرداختهای ارزی ایران بوجود آمده با همه مقطعی و موضعی بودن - یکبار دیگر به دنیا ثابت کرد که مشکل یک کشور - هر قدر هم کوچک باشد - به

همان کشور محدود نمی‌شود ، خواهی خواهی دامنه آن به کشورهای دیگر نیز کشیده میشود . از این رو باید روحیه همکاری و مساعدت در سطح جهان گسترش یابد . در بازارهای ایران سنتاً " مرسوم است که اگر یک بازرگان با مشکل مالی روبرو شود ، دیگر بازرگانان و صاحبان سرمایه مساعدت میکنند تا مشکل مالی او برطرف شود و به دیگران سرایت نکند . ظاهراً " مؤسسات بزرگ مالی بین‌المللی این درس ساده را فراموش کرده اند . ما عقیده داریم محافل سیاسی مخالف جمهوری اسلامی ایران این موضوع ساده را بزرگ و پیچیده میکنند به امید آنکه از آن بهره‌برداری نمایند . بهر صورت امید است با توافقیهای اصولی که بعمل آمده - نزدی اعتبارات لازم برای پرداخت بدهیهای معوقه فراهم شود و حساب پرداختهای ایران به روز درآید . و این موضوع دیگر هرگز تکرار نشود .

ایران بیزینس مانیاتور : کل بدهی ایران به بانکها و شرکتهای آلمانی و بیمه هرمس چقدر است و زمان بازپرداخت آنها چگونه است ؟
مهندس خاموشی : در مورد قسمت دوم این سؤال فوقاً " پاسخ دادم . رقم دقیق بدهی‌ها تا این لحظه را از بانک مرکزی سؤال فرمائید زیرا بطور پیوسته مبالغی پرداخت میشود و احیاناً " مبالغی هم افزوده میشود . که امیدوارم این قسمت دوم مصداق پیدا نکند . اما آنچه باید بیفزایم اینست که ایران اصولاً " در ردیف کشورهای بدهکار عمده جهان

محسوب نمیشود . خاصه آنکه مشکل موضعی ارزی ایران از پشتوانه بیکران ثروتهای ملی برخوردار است نقد کردن قسمتی از این ثروتهای خداداد دشوار نیست . لیکن ما ترجیح میدهیم با متانت عمل کنیم و آینده‌نگر باشیم و اسیر فشارهای تبلیغاتی نیز نشویم .
ایران بیزینس مانیاتور : آیا در سفر شما شرکتهای آلمانی برای سرمایه گذاری در ایران ترغیب شدند و آیا نسبت به ادامه " مناسبات متقاعد بودند ؟

مهندس خاموشی : مأموریت و رسالتی که در این سفر برای خود قائل بودیم علاوه بر تشریح موقعیتهای ممتاز و امکانات برجسته ایران ، جلب سرمایه‌گذاران آلمانی برای مشارکت در برنامه‌های توسعه - خاصه اقتصادی و اجتماعی ایران - خاصه در قالب طرحهای تولیدی بخش خصوصی بود . خوشبختانه توضیحات ما بسیار ثمربخش بود . در پایان دیدارها ، ما شرکتهای آلمانی را نه فقط برای ادامه " مناسبات ، بلکه برای توسعه " همه جانبه ایمن مناسبات بسیار مشتاق یافتیم .

ایران بیزینس مانیاتور : حجم مبادلات تجاری ایران و آلمان در سالهای اخیر روبه افزایش بوده ، در سال جاری حجم مبادلات صادرات و واردات چقدر است و در آینده چه تحولاتی خواهد داشت ؟

مهندس خاموشی : سالهاست آلمان بزرگترین طرف تجاری ایران است و این امر هم در مورد واردات و هم در مورد صادرات ایران مصداق دارد . ارقام واردات و صادرات ایران

از آلمان در سال جاری هنوز در دست نیست ، لیکن آمار چندی ماهه اول سال نشان میدهد که آلمان همچنان مقام اول خود را در تجارت خارجی ایران حفظ کرده است . ایران نیز در خارج از اروپا ، بعد از امریکا و ژاپن ، سومین شریک تجاری آلمان و اولین شریک تجارت خارجی آن کشور در خاورمیانه محسوب میشود . با اینهمه دادوستد ما با آلمان از موازنه " مطلوب برخوردار نیست براساس آمار که خود آلمانها ارائه میدهند :

در چهار ماه اول سال مسیحی جاری واردات ایران از آلمان معادل ۱۴۴۶/۷ ملیون مارک و صادرات ایران از آلمان ۳۷۹/۹ ملیون مارک بوده است .

در دوازده ماه سال ۱۹۹۲ واردات ایران از آلمان برابر ۷۹۵۹/۹ ملیون مارک و صادرات ایران به آلمان برابر ۱۳۰/۶ مارک بوده است . باین ترتیب رابطه " مبادله بیش از یک به هفت به ضرر ایران است و یکی از موارد مورد اشاره " ما همین عدم موازنه " تجاری بوده و هست . ما بارها به آلمانها گفته‌ایم کسه نمی‌توانیم برای مدت‌های طولانی این عدم موازنه را تحمل کنیم . امید ما اینست که از طریق سرمایه گذاریهای مشترک ، تشکیل شرکتهای مشترک صادراتی برای فروش فرآورده‌های ایران در آلمان - جامعه اروپا و سراسر جهان بتوانیم ضمن توسعه " مبادلات به توازن نرسیم نزدیک شویم .

ایران بیزینس مانیاتور : چه پروژه‌های مشترکی با همکاری آلمانها هم‌اکنون در دست اجراست و در آینده چه

اطلاعیه

انتشار کتاب راهنمای اعضای اتاق اسلامی (کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی)

کتاب راهنمای اعضای اتاق اسلامی که به زبان انگلیسی توسط اتاق اسلامی منتشر شده است به تعداد محدود موجود است.

علاقتمندان میتوانند برای خرید آن با واریز مبلغ ۶۰۰۰۰ ریال به حساب جاری ۷۷۷/۸ بانک ملت شعبه شرکت نفت به نام اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران به واحد روابط عمومی - قسمت توزیع نشریات، طبقه پنجم ساختمان اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران واقع در خیابان طالقانی شماره ۲۵۴ - تهران مراجعه و با ارائه برگ واریز بانکی کتاب را دریافت نمایند.

روابط عمومی

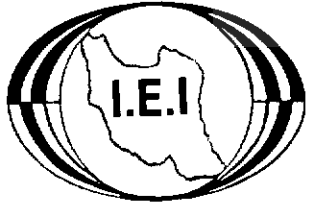
اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران

در پارهای زمینهها تجربیات آنها میتواند برای ما بسیار سودمند باشد. میدانید که ماهم عمیقاً "در فکر توسعه" برنامه" خصوصی سازی هستیم لیکن به علل گوناگون در این راه موفقیت مطلوبی نداشتهایم. باید از تجربیات موفق کشورهای مثل آلمان - چک و مجارستان در زمینه خصوصی سازی استفاده کنیم. اما این استفاده لزوماً "بمعنسی تقلید از هیچیک از این کشورها نیست زیرا که هرکشوری خصوصیات خاص خود را دارد و برنامه‌هایش باید منطبق با خواستها و آرمانهای ملی و ایده‌ئولوژیک خود باشد.

در مورد قسمت دوم این سؤال باید بگویم در برنامه اول ۶۰ درصد از حجم سرمایه‌گذاری ثابت برنامه، به بخش خصوصی واگذار شده بود، لیکن با وجود پارهای اصلاحات ساختاری، معهداً دستگاههای دولتی آنچنانکه باید شایق مشارکت بخش خصوصی نبودند. حالاً بتدریج شرایط دارد بهتر میشود. ما امیدواریم در برنامه دوم حدود ۷۵ درصد از فعالیتها به بخش خصوصی واگذار شود و در پایان برنامه این هدف نیز به تحقق برسد. بهر صورت بخش خصوصی همه فعالان اقتصادی را در سطوح مختلف در برمیگیرد که از خزانه دولت حقوق نمی‌گیرند. میتوانستیم وسعت این بخش را در نظر بگیریم. اما دستگاه دولت باید فعالیتهای زیربنایی را سامان دهد و با اعمال مدیریت صحیح بخش خصوصی را مشتاق به فعالیت نماید. مفهوم برنامه ریزی صحیح و پیشرفت، جز این نمیتواند باشد. ■

رخدادهایی از این دست قابل پیش‌بینی است؟
مهندس خاموشی: آلمانیهادر حقیقت اولین شریک سرمایه‌گذاری در ایران - در معنای امروزی آن - محسوب میشوند. در سالهای قبل از انقلاب جمهوری اسلامی ایران در طرحهای بزرگی مانند راکتور اتمی بوشهر مشارکت داشتند. پس از انقلاب و در سالهای جنگ تحمیلی فعالیتهای سرمایه‌گذاری مشترک عمدتاً "متوقف شد. ما اینک در حال بازسازی روابط هستیم و امیدواریم بتوانیم برای اجرای طرحهای نیمه تمام و نیز شروع طرحهای جدید خاصه در قالب برنامه عمرانسی دوم، طرحهای مشترک بزرگی را اجرا کنیم. البته برای اینکسه اینگونه همکاریها به مرحله اجرا گذاشته شود مشارکت مالی و فنی و تکنولوژیک باید دوشادوش هم پیش بروند.

ایران بیزینس مانیتور: تجارت آلمان شرقی سابق و حرکت سیوی خصوصی سازی در این بخش آیدار ایران قابل اجراست؟ آیا دولت در برنامه دوم چه فعالیتهایی را به بخش خصوصی واگذار خواهد کرد؟
مهندس خاموشی: در مورد جزء اول این سؤال باید بگویم که مقامات آلمانی تأکید داشتند که خصوصیتهای جغرافیایی قسمت شرقی آلمان مشابه وضع شمال ایران است و در این راه میتوان فعالیتهای مشترک زیادی انجام داد. در امر خصوصی سازی، آلمانها - خاصه در قسمت شرقی آن کشور با ایجاد موهسه "تروی هند" پیشرفتهای چشمگیری داشته‌اند که

**INDUSTRIAL & ENGINEERING
INSPECTION CO. OF IRAN**

شرکت بازرسی مهندسی و صنعتی ایران

**از هر جای دنیا که خرید کنید،
بازرسان ما آنجا هستند**

دفتر مرکزی خیابان ولیعصر، بالاتر از پارک ساعی شماره ۷۰۰
تلفن ۰۲۱ ۸۸۶۶۲۹۱ - ۰۲۱ ۸۸۷۷۰۱۰ - فاکس ۰۲۱ ۸۸۳۳۰۰ - تلکس ۲۱۲۱۱۰ IETIR